

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających listem na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 1 grosz. Księgozbiór w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 6120.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 32. Tel. 235. Skrz. poczt. 45
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. listy i odpisy nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZENI: Za literę milimetrów przed tabelem 40 gr. W tabeli ogłoszenia 30 gr. Za każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 150 zł. Ogłoszenia zamieszane i natrzonionolne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia losowe, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100 proc. droższe.

Sklep „Goniec Częstochowski”, ul. Panny Marji nr. 36. — Telefon nr. 30.

Dlaczego Stronnictwo Narodowe idzie do wyborów z Centrolewem na terenie Małopolski Wschodniej.

W doniosłej sprawie połączenia przy wyborach Stronnictwa Narodowego z Centrolewem na terenie Wschodniej Małopolski zabrał głos znakomity publicysta polski, b. pos. Stanisław Stronicki, który w łamach „Kurjera Warszawskiego” w artykule p. t. „Co znaczą te dąsy” pisze:
O zamierzeniu i dochodzącem do urzeczywistnienia porozumieniu wszystkich stronnictw polskich z wyjątkiem B. B. na obszarze Małopolski Wschodniej doniósł dziennik zachowawczego odtamu B. B. w Warszawie dnia 22-go b. m., aż w nadzwyczajnym dodatku z dnia 23-go b. m. w zwykłym wydaniu wśród istnego rozdzierania szatanad ta okropnością.
Próbki tego zachowawczego dziennikarstwa:
— „W momencie, kiedy sabotażyci ukraińscy palą i mordują Polaków, skrajny nacjonalizm polski, reprezentowany dotychczas przez Narodową Demokrację, łączy się z P. P. S. (socj. C. K. W.), dążąc do autonomii ukraińskiej w Małopolsce. Odkrycie tego układu wywołało piorunujące wrażenie w Małopolsce Wschodniej. W ścieżkach katolickich wielkie poruszenie...
Już w pierwszym wyrażeniu jakości niebardzo to się klei. Więc, gdy wyrotowcy ukraińscy palą i mordują, łącznie się jak najszersze stronnictw polskich jest czemś zrodzonym? W której uderzenia w przeciwników zatrącono jakos w tem zachowawczym wystąpieniu wątek zdrowego rozsądku.
Zachowawczy dziennik warszawski, który otrzymał iskrową drogą wiadomość o... piorunującym wrazeniu w Małopolsce Wschodniej, najwidoczniej nie zna tej ziemi, jej ludzi, jej szkoły politycznej.
Właśnie tam, wskutek konieczności ostantia się wobec żywiołu ruskiego, odkąd istniały wybory, w czasach zaboru austriackiego, czyli od lat siedemdziesięciu, powstała zasada solidarności narodowej i łączenia się w wyborach bez względu na różnice stronnictw. Wytworem tej właśnie zasady były naczelne urządzenia życia politycznego polskiego w b. zaborze austriackim, jak Koło polskie, jak Koło sejmowe, jak Centralny komitet wyborczy, jak Rada narodowa. Niema człowieka myślącego politycznie w Małopolsce Wschodniej, którego myśl jawniejszego łączenia się stronnictw polskich w wyborach na tamtych obszarze byłaby czemś obcym i niezrozumiałem.
O piorunującym wrazeniu można zatem zapewniać grono czytelników zachowawczego pisma B. B. w naszej stolicy, ale nawet wiadomość z Warszawy o piorunującym wrazeniu w Małopolsce Wschodniej nie wywrze tam piorunującego wrazenia.
O porozumieniu zaś w kołach katolickich możnaby mówić, gdyby choć najogólniej wskazało, jakiego to szkody poniesie Kościół przez połączenie tam stronnictw polskich w wyborach.
I tu pora wogóle od hucznych ogólników przejść do bardzo prostego i bardzo ścisłego pytania: Jakie były skutki rozbitcia w po

przednich wyborach z r. 1928 stronnictw, które mają się łączyć w wyborach r. 1930, a jakie będą skutki tego połączenia.
Ale tu już pomówimy bardzo ściśle.
Okręg wyborczy 50 miasto Lwów. — W wyborach r. 1928 uzyskala lista 1 (B. B.) 24.715 gł. (1 poseł), lista 24 (Str. nar.) 13.829 (1 poseł), lista 17 (Zj. żyd.) 28.411 (2 posłów), lista 2 (P. P. S.) 12.993 (bez posła), oraz inne rozstrzelone. Wynik był zatem taki, że ze Lwowa, po raz pierwszy wogóle, 2 mandaty, t. j. połowę uzyskali żydzi. Już w r. 1928 połączone głosy listy Str. nar. i listy P. P. S. wyniosły 26.822, co było blizkie ilości głosów żydowskich, a obecnie, gdy to będzie lista niemal wszystkich stronnictw polskich, są wszelkie widoki, że osiągnie ona ilość głosów większą, niż lista żydowska, czyli dla niej wypadną 2 mandaty, dla stronnictwa rządowego 1 mandat, dla Żydów 1 mandat, razem 3 mandaty polskie i 1 żydowski, zamiast poprzednich 2 polskich i 2 żydowskich. Tylko w ludzi o bardzo mialkich mózżgach można wmwiać, że jest to zamach na polskość i na katolicyzm.
Okręg wyborczy 51, pow. Lwów Żółkiew, Sokal, Rawa Ruska, Jaworów i Lubaczów. W wyborach 1928 r. uzyskały listy ruskie 18 (76.553 gł.) i 19 (23.779 gł.) 4 mandaty, a lista B. B. (58.728 gł.) 3 mandaty. Dzielnik wyborczy wynosił 19.576. Bez mandatu zostały rozbite polskie listy 24 (Str. nar.) 8.796 głosów, 2 (P. P. S.) 9.908 głosów, 10 (str. chł.) 12.598 głosów, czyli razem 31.202 głosów polskich stronnictw wskutek rozbitcia, gdy dzielnik wyborczy wynosił 19.576. W kogo się wzmówi, że, gdy teraz połączone te głosy zdobędą jeden mandat polski, będzie to stratą dla polskości i dla katolicyzmu?
Okręg wyborczy 49, pow. Sambor, Lisko, Rudki, Mościska, Gródek, St. Sambor. W wyborach r. 1928 uzyskały listy ruskie 18 (46.306 gł.) i 22 (17.523) 3 mandaty, i lista B. B. (47.448 gł.) 3 mandaty. Dzielnik wyborczy wynosił 15.816. Bez mandatu zostały rozbite polskie listy 36 (Str. nar. i Piast ruski) 15.488 głosów, 2 (P. P. S.) 7.948 głosów, 10 (Str. chł.) 5.383 głosów, czyli razem 28.919 głosów polskich straconych wskutek rozbitcia, gdy dzielnik wyborczy wynosił 15.488. Najpełniej pewne zdobycie tutaj mandatu polskiego będzie nieszczyściem polskości i katolicyzmu?
Okręg wyborczy 54, pow. Tarnopol, Zbaraż, Trembowa i t. d. W wyborach 1928 r. uzyskały listy ruskie 18 (133.910 gł.) i 22 (42.845 gł.) 5 mandatów, lista żydowska 17 (31.133) 1 mandat, lista B. B. (108.579 gł.) 4 mandaty. Dzielnik wyborczy 27.144. Bez mandatu zostały rozbite polskie listy 39 (Str. nar. i Piast ruski) 24.105 głosów, 10 (Str. chł.) 16.974 głosów, 2 (P. P. S.) 3.458 głosów, czyli razem 44.537 głosów polskich straconych wskutek rozbitcia, gdy dzielnik wyborczy wynosił 27.144. Czy znowu uzyskany przez połączenie mandat polski będzie klęską polskości i katolicyzmu?
Okręg wyborczy 55, pow. Złoczów, Zborów i t. d. W wyborach 1928 r. uzyskały listy ruskie 13 (99.842 gł.) i 26 (27.716 gł.) 5 mandatów, lista żydowska 17 (23.812

Wszystkim, którzy tak licznie wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom

ś. † p.

TOMASZA NAGŁOWSKIEGO

a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu: Ks. Prałatom Wróblewskiemu, Ks. Prałatom Waskiewiczowi, Ks. Proboszczowi Smolarkiewiczowi, Ks. Giebartowskiemu, Ks. Wsińskiemu, Ks. Namysko, Cechowi Introligatorów, współpracownikom naszego zakładu składa serdeczne „Bóg zapłać“

RODZINA.

gł.) 1 mandat, lista B. B. (76.434) 3 mandaty. Dzielnik wyborczy 23.812. Bez mandatu zostały rozbite listy 24 (Str. nar. 17.043 głosów, 10 (Str. chł.) 9.584 głosów, 2 (P. P. S.) 3.316 głosów, czyli razem 29.943 głosów polskich straconych wskutek rozbitcia, gdy dzielnik wyborczy wynosił 23.812. Znowu uzyskanie mandatu polskiego, a odciepienie np. żydowskiego, który był na szarym końcu liczby głosów, ma być pogromem polskości i katolicyzmu.
W okręgach 52 (Stryj i t. d.) i 53 (Stanisławów i t. d.) jako najtrudniejszych, nawet połączenie rozbitych dotychczas list wymienionych stronnictw polskich daje słabe widoki uzyskania mandatu.
W wyborach do senatu wchodzi w rachubę przedewszystkiem województwo lwowski, gdzie lista ruska 18 (136.811 gł.) otrzymała 3 mandaty, lista żydowska 17 (66.010 gł.) 1 mandat, lista B. B. (197.521) 4 mandaty, lista Str. chł. 10 (66.075 gł.) 1 mandat, dzielnik wyborczy był 44.422, a przepady głosy polskie listy 24 Str. nar. w liczbie 40.448 i listy 2 P. P. S. w liczbie 34.255, czyli razem 74.703 głosów polskich, które w połączeniu zdobywają mandat.
Jakie oto możliwości wyborcze otwierają się w Małopolsce Wsch. przed połączonymi stronnictwami niezależnymi, nawet gdyby przyjąć, iż liczba głosów, oddanych na listę B. B., nie zmniejszy się znacząco, a jednakże w obecnych nastrojach wydaje się mało prawdopodobne.
Po tym dokładnym przeglądzie wszystkich okręgów Małopolski Wschodniej, z liczbami przed oczyma, przestanie się chyba mówić te bajki wierutne o zagrożeniu polskości i katolicyzmu przez łączenie się jawniejszego stronnictw polskich, które tam było od dziesiątek lat stałym wskazaniem politycznym.
Możnaby chyba postawić jeszcze pytanie: dlaczego nie połączenie tych wszystkich stronnictw polskich także z rządowym stron-

nictwem B. B.?
Pomińmy już to, że stronnictwo rządowe występuje tam jako stronnictwo, odwołujące się wcale nie do ludności polskiej tylko, ale do polskiej, ruskiej i żydowskiej, a zatem zamiana na połączoną listę wszystkich stronnictw polskich wcale nie byłaby dla tej listy rządowej, mającej swoje osobliwe zadania, ułatwieniem.
Ale przedewszystkiem trudno chyba byłoby pp. politykom z listy B. B. zwracać się o współdziałanie ze stronnictwami polskiej o pozycji, gdy szereg wybitnych

przedstawicieli tych stronnictw zamknięto w więzieniu, czyli poprostu... co znaczą te dąsy w B.B. z powodu Małopolski Wschodniej i czego właściwie tam chcą. Niech powiedzą wyraźnie, czy chcą i ośmielają się myśleć o łączeniu się, jako stronnictwo rządowe, ze stronnictwami, których przywódców uznano za właściwe uwięzić i wywieźć do Brzeźcia? A jeżeli nie i skoro nie, to chyba nie zechcą twierdzić, że łączenie się wogóle możliwe najszersze stronnictw polskich na tej zagrożonej ziemi jest czemś złem.

Narady nad konwencją handlową

Liga Narodów przeciw nieuzasadnionemu podnoszeniu cel. Genewa. — Tegoroczne Zgromadzenie Ligi weszło w poniedziałek w ostatnią fazę swoich prac.
Na posiedzeniu 2-jej komisji prowadzonej dyskusją nad rozmaitymi projektami zmian w działalności Ligi Narodów w dziedzinach gospodarczych, co do których ujawniają się najsilniejsze różnice polityczne i gospodarcze interesów poszczególnych państw.
Ciekawa dyskusja wywiązała się nad sprawą konwencji handlowej, która ma być owocem konferencji o

Sabotażyci ostrzeliwiają żołnierzy polskich.

Interwencja metropolity w sprawie zamkniętych gimnazjów ruskich i „Piasta“.
Lwów. — W czasie akcji rozbijania chłopów, zaszyły pod Lwowem dwa wypadki skrytobójczego ostrzeliwania wojskowych.
W chwili, gdy 3-ci szwadron 14 p. ułanów wjeżdżał do wsi Stawczany, celem zakwaterowania się, dano do żołnierzy 4 strzały. Do widca szwadronu zarządził natychmiastową rewizję za bronią, która wykryła znaczną ilość karabinów i nabojęw. Aresztowano 6 osobników.
Drugi wypadek ostrzeliwania użeczone pytanie: dlaczego nie połączenie tych wszystkich stronnictw polskich także z rządowym stron-

GRZESZNICA bez GRZECZHU

II Aleja Nr. 27. **Teatr „ODEON”** II Aleja Nr. 27.
Dziś po raz ostatni w Najnowszy film produkcji Europejskiej! Genialna realizacja jednej z najpoczytniejszych powieści EMILA ZOLA W roli głównej niezapomniany bohater „Rapsodii Węg.” uroczą DITA PARLO
RAJ DLA KOBIEC
Realistyczny dramat według pow. „Au Bonheur des Dames” — EMILA ZOLA.
NA SCENIE: NA SCENIE:
Ostatnie pojedyncze występy rewii rajki r. ZYGMUNTA GOZDOWY-ORWESKIEGO aut. Numer. Dziś! Arcywesoła Rewijeta w 7-miu obrazach p. t. Dziś!
ZOBACZYMY CO SIĘ ZROBI!

